

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en klar ejerstrategi for Telepost A/S inden sommeren 2016. I denne ejerstrategi skal planerne og forventningerne til liberalisering af teleområdet klart fremgå. Derudover skal det klart fremgå om Telepost A/S fremadrettet forventes at finansiere investeringer i projekter der ikke er direkte rentable for Telepost A/S, herunder specifikt forlængelse af søkablet og udbygning af radiokæden.

(Medlem af Inatsisartut Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Jens-Erik Kirkegaard, Siumut
Inatsisartutmedlem Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne

Udvalget har efter 1. behandlingen 6. maj under FM2016 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Det er hensigten med forslaget, at få afæsket Naalakkersuisut for en klar ejerstrategi for selvstyrets aktiepost i aktieselskabet TelePost. Herunder ønskes ejerstrategien udarbejdet i sammenhæng med den planlagte udvikling af teleområdet og åbning af markedet.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Der var almindelig enighed om, at der bør være klare linjer for TelePosts virke. Videre var der enighed om, at der skal være en god og veludbygget infrastruktur over hele landet. Der blev fremlagt et ændringsforslag fra IA om at "Telepost A/S fortsætter som en samfundsejet

virksomhed i stedet for at blive liberaliseret”, hvilket medførte en del diskussion om liberalisering, privatisering mv.

Ændringsforslag fra IA, som fremkommet under 1. behandlingen

”Beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut skal pålægges således at Telepost A/S fortsætter som en samfundsejet virksomhed i stedet for at blive liberaliseret. Kommunikationen skal fremmes så borgerne i Grønland i solidaritet får den bedst mulige service, således at man kan udvikle og fremme den tekniske udvikling uden at overbebyrde borgerne i bygder og byer.”

Henvendelser

Den 2. maj har udvalget afholdt møde med TelePost for at orientere sig om virksomhedens drift, målsætninger mv.

Udvalget havde ligeledes planlagt møder med Telestyrelsen for at modtage faktiske oplysninger. Desværre blev disse møder gentagne gange udskudt og siden aflyst på grund af overskredne mødetider i Inatsisartut.

Orienteringsmøde

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget haft medlemmet af Naalakkersuisut for Boliger, Byggeri og Infrastruktur til Orienteringsmøde. Kopi af Naalakkersuisos talepapir inklusiv de af udvalget stillede spørgsmål er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1**.

Udvalgets behandling af forslaget

Af vejledningen til teleforordningens § 2 kan læses følgende på siderne 2-4:

”Lovgrundlaget

Af gældende landstingsforordning¹ for teleområdet fremgår det blandt andet at:

§ 1. Grønlands Hjemmestyre har eneret til udbud af teletjenester i, til og fra Grønland samt anlæg og drift af telekommunikationsinfrastruktur i Grønland, der muliggør elektronisk kommunikation mellem nettermineringspunkter i eller mellem byer og bygder og til udlandet.

Sammenhængen mellem den i teleforordningens § 1, stk. 1 nævnte eneret og liberalisering i medfør af teleforordningens § 2, er at der åbnes op for liberalisering af telemarkederne, i det der i § 2 står: ”Landsstyret kan træffe beslutning om liberalisering af den i § 1, stk.1, nævnte eneret”.

§ 2. Landsstyret kan træffe beslutning om liberalisering af den i § 1, stk. 1, nævnte eneret.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter ikke telekommunikationsinfrastruktur, der muliggør elektronisk kommunikation mellem nettermineringspunkter i eller mellem byer og bygder og til udlandet.

Stk. 3. Landsstyret kan træffe beslutning om liberalisering af den i stk. 2 nævnte telekommunikationsinfrastruktur, såfremt teknologien er baseret på trådløs transmission, og alene er beregnet til brug inden for den enkelte by eller bygd. Såfremt beslutning om liberalisering træffes, kan Tele-styrelsen i særlige tilfælde meddele dispensation til brug af kabelbaseret teknologi.

Stk. 4. Landsstyret fastsætter regler for teletjenester og telekommunikationsinfrastruktur, som liberaliseres i medfør af stk. 1 og 3.

Bestemmelsen i teleforordningens § 2 anvendes til, at liberalisere dele af eneretsområdet såfremt særlige betingelser er iagttaget.

Udgangspunktet er, at der kan ske liberalisering af teletjenester, men at der er begrænsninger for hvilke de dele af teleinfrastrukturen, der kan liberaliseres. Eksempelvis kan man ikke liberalisere det netværk af radiokædestationer, søkablet og det kablede netværk indenfor byer og bygder.

Liberalisering af denne infrastruktur ville derfor kræve en ændring af loven.

Hvad kan liberaliseres i medfør af teleforordningen

Teleforordningens § 2, stk. 1 giver hjemmel til, at liberalisere teletjenester.

Det vil nærmere betegnet sige, markederne for udbud af teletjenester kan liberaliseres, herunder Internettjenesten.

Teleforordningens § 2, stk. 3 giver hjemmel til, at liberalisere trådløs infrastruktur indenfor den enkelte by eller bygd.

Det vil nærmere betegnet sige markederne for udbud af trådløs infrastruktur herunder trådløs bredbåndsservice i den enkelte by eller bygd.

Ved teleforordningens § 2, stk. 1 og 3 er der skabt en indbyrdes sammenhæng mellem muligheden for samtidigt, at liberalisere teletjenester i teleforordningens § 2, stk. 1 og den trådløse infrastruktur i § 2, stk. 3, idet det giver en tjenesteudbyder muligheden for, at have kontrol over større del af værdikæden dvs. både en gros – og detailmarkedet indenfor det trådløse marked i den enkelte by eller bygd.

Såfremt man kun liberaliserede internettjenesten (§ 2, stk. 1) skulle en operatør eksempelvis købe al infrastruktur fra koncessionshaver, for at kunne levere tjenesten.

Hvis man omvendt kun liberaliserede den trådløse infrastruktur (§ 2, stk. 3) og uden en internettjeneste i medfør af § 2, stk. 1, skulle en operatør kun sælge en gros produkter uafhængigt af internettjenesten.

I teleforordningens § 2, stk. 1 og 3 er der således åbnet op for muligheden af, at tage udgangspunkt i begge bestemmelser om at liberalisere både internettjenesten og den trådløse infrastruktur med henblik på, at tjenesteudbydere kan erhverve ejerskab til en større del af værdikæden ud fra de betingelser, procedurer og begrænsninger der i øvrigt følger af § 2 herunder bl.a. at tjenesteudbyderen ikke kan etablere infrastruktur mellem de enkelte byer og bygder og at forbindelser indenfor den enkelte by eller bygd skal være trådløs.

Naalakkersuisut besluttede i 2009 at benytte muligheden for, at liberalisere disse områder i medfør af teleforordningens § 2, stk. 1 og 3.

Det forudsættes i teleforordningens § 2 at der er tale om en udbyder, dvs. en tjenesteudbyder som ønsker at etablere sin egen trådløse infrastruktur, men som ikke selv har denne infrastruktur i form af net af kabler, radiokæde mv. som koncessionshaver råder over på en gros niveau.”

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således at udarbejdelse af ejerstrategien antages at andrage ca. ¼ årsværk.

Udvalget finder på det foreliggende grundlag ikke anledning til at anlægge en anden vurdering.

Skulle forslaget mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes indenfor de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne fra Siumut og Inuit Ataqatigiit skal om forslaget bemærke:

Der er gennem de seneste år anvendt betydelige ressourcer såvel hos selvstyrets departementer og styrelser som hos private virksomheder og rådgivere uden at dette lader til at have bragt samfundet til nogen endegyldig solidarisk løsning på fremtidens udfordringer i på telemarkedet.

På denne baggrund er flertallet i udvalget vidende om, at de tocifrede millionbeløb, som allerede er anvendt til analyser mv. ikke forventes nogensinde at ville kunne tjenes hjem igen. Flertallet betragter således disse omkostninger som tabte og finder ikke anledning til at anvende flere penge fra hverken skatteydere eller forbruger på yderligere undersøgelser.

Det er udvalgsflertallets vurdering, at TelePost A/S udgør et naturligt monopol på områderne for Post og teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni. I det omfang der skal være enerets koncession, fastholder udvalgsflertallet, at dette enerets koncession fortsætter i regi af Telepost, og dermed er offentligt fremfor privat på teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni.

At udvalgsflertallet ønsker liberaliseringsprocessen stoppet er ikke ensbetydende med, at flertallet finder, at TelePost A/S skal stoppe med at udvikle, men tværtimod forpligter en eneretskoncession. Det er således flertallets holdning, at Naalakkersuisut gennem aktivt ejerskab af TelePost A/S skal gennemføre en proces, som skal afklare den interne krydssubsidiering og klarlægge åbenbare strukturelle rationaliseringspotentialer. Flertallet ønsker at teleområdet udvikles solidarisk og med klare instrukser fra Naalakkersuit om mål for prisudvikling, investeringer og udvikling indenfor teleområdet.

Flertallet i udvalget har bemærket, at der kom ét høringssvar inden for fristen, da Telestyrelsen havde rapporten ”Samfundsøkonomisk konsekvensanalyse af en teleliberalisering i Grønland” i høring. Af dette høringssvar fremgår bl.a. at analysen vurderes uegnet som grundlag for at træffe endelig og velbegrunnet beslutning om yderligere liberalisering.

Det er endvidere flertallets overbevisning, at der ikke kommer yderligere analyser.

Flertallet i udvalget har på denne baggrund tillid til, at teleområdet i Grønland har bedste betingelser for udvikling, gennem en enerets koncession og aktiv ejerskabsledelse, baseret på solidaritetsprincippet.

Det er helt centralt for dette flertal i Anlægsudvalget, at forbrugere over hele landet tilbydes teleydelser af en rimelig kvalitet, som det er muligt at betale for almindelige lønmodtager.

Ovennævnte udvalgsflertal skal på denne baggrund fremsætte følgende præciserende ændringsforslag:

”Beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut pålægges at indstille liberaliseringsprocessen af markederne for udbud af teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni efter Teleforordningens § 2, stk. 1.

Videre skal Naalakkersuisut gennemgå og eventuelt udarbejde forslag til ændring af teleforordningen, således forsyningen af teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni også for fremtiden vil ske ved én koncessionshaver. Dette arbejde skal fremlægges EM2017”

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraterne skal om forslaget bemærke:

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraterne finder det essentielt, at vi som politikere arbejder for, at der kommer økonomisk vækst i samfundet. Økonomisk vækst er den eneste farbare vej mod mere velstand, der igen vil betyde forbedret velfærd.

Udvalgsflertallet vil pålægge Naalakkersuisut at berostille liberaliseringsprocessen af markederne for udbud af teletjenesterne fastnet- og mobiltelefoni efter Teleforordningens § 2, stk. 1. Som begrundelse herfor anfører udvalgsflertallet, at man ønsker en solidarisk løsning, hvor forbrugere over hele landet tilbydes teleydelser af en rimelig kvalitet, som det er muligt at betale for almindelige lønmodtagere.

Demokraterne stiller sig yderst uforstående overfor støtten til ændringsforslaget fra udvalgsflertallet. Vi mener, at et frit marked med konkurrence om forbrugernes gunst netop vil medføre bedre og billigere produkter for alle. Den mest solidariske løsning vil på den baggrund være at åbne op for, at andre aktører kan konkurrere med Tele Greenland A/S. Den mindst solidariske løsning er at fastholde status quo sådan som udvalgsflertallet foreslår.

Dette argument støttes i det store og hele af den netop offentliggjorte samfundsmæssige konsekvensanalyse af mobilmarkedet, der fastslår, at en liberalisering vil have en samfundsmæssig effekt på 69 – 112 millioner kroner.

Demokraterne finder det usolidarisk med den dårligst stillede del af befolkningen, at udvalgsflertallet ønsker at fastholde nogle af verdens højeste priser på Tele-produkter som mobiltelefoni. En åbning af markedet ville med overvejende sandsynlighed medføre lavere priser og bedre produkter for hele befolkningen.

Demokraterne finder det herudover uforståeligt, at udvalgsflertallet ønsker at haste denne beslutning igennem. Det er således et faktum, at udvalget havde planlagt møder med Telestyrelsen for at modtage faktiske oplysninger. Desværre blev disse møder gentagne gange udskudt og siden aflyst på grund af overskredne mødetider i Inatsisartut. Flertallet i udvalget

virker komplet uinteresseret i at få objektive og faktuelle oplysninger fra Telestyrelsen, men foretrækker tilsyneladende at vedtage det fremlagte ændringsforslag på et helt igennem uoplyst grundlag. Det er en yderst kritisabel og useriøs fremgangsmåde. Alle beslutninger i Inatsisartut bør træffes på grundlag af oplysning, viden og erfaringer.

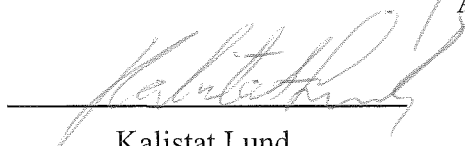
Demokraterne vil inderligt henstille til, at beslutningsforslaget udskydes til Efterårssamlingen 2016. Naalakkersuisut opfordres til inden da at afholde et teleseminar, hvor liberalisering og/eller en åbning af markedet bliver debatteret. Til dette seminar bør alle aktører have mulighed for at fremlægge deres tanker og visioner, som Naalakkersuisut siden hen frit kan bruge i det videre arbejde med at udvikle det samlede teleområde.

Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller med disse bemærkninger såvel ændringsforslag som det oprindelige forslag til forkastelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

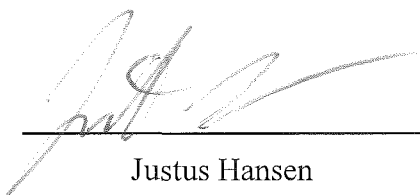
Anders Olsen, Formand

Kalistat Lund,
Næstformand

Jens-Erik Kirkegaard

Justus Hansen

Ane Hansen